

K. Baumbach: Frauenarbeit und Frauenschutz [Volkswirtschaftliche Zeitfr. H. 81]. Berlin, Verlag von Leonhard Simion. 1889. (46 S.)

Den liberale Forfatter kæmper for Arbejdsfrihed for Kvinden — »samme Arbejdsfrihed for Kvinden som for Manden« — og imod den »Beskyttelse af Kvinderne«, »Frauenschutz«, der bestaar i at udelukke dem fra Fabrikarbejde eller i det mindste i at foreskrive en Maximalarbejdsdag for dem. Han bebrejder Socialdemokraterne, at de paa den ene Side, idet de overser den Forskel, der naturmæssigt bestaar mellem de to Køn, opstiller de mest extreme Fordringer med Hensyn til Udvidelsen af Kvindernes Virkeomraade, og dog paa den anden Side »med den størst mulige Inkonsekvens« tillige stiller extreme Fordringer med Hensyn til Indskrænkninger af Kvindearbejdet. Forf. fremhæver ogsaa, og med Rette, at Fabrikarbejdet ingenlunde altid er det Arbejde, man fortrinsvis burde »beskytte« Kvinden imod, at tværtimod de huslige Arbejder og Arbejder i Landbruget ofte er langt mere ødelæggende. »Fra Fabrikkerne vil man fordrive den gifte Kone, men som Skurekone skal hun have Lov til at overanstrenges sig. Naar jeg havde Valget imellem at skaffe en gift Kone Arbejde i en Fabrik, i et luftigt, stort og godt ventileret Lokale, eller hele den lange Dag at lade hende staa ved Vaskerbaljen, — jeg vilde ikke noget Øjeblik betænke mig paa at vælge det første Arbejde for hende. . . . Vi anstillede engang paa en Fabrikplads i Thüringen nogle Betragtninger over, om Kvindernes Arbejde i den derværende Porcellænsfabrik var passende. Paa Hjemrejsen kørte jeg forbi en Mark, hvor en Bonde pløjede. Da den Ko, han havde spændt for Ploven, ikke forslog, var Husfaderens trofaste Ægtehalvdel ogsaa bleven spændt for, og hun trak troligt omkap med Koen. Bagved gik den strenge Ægteherre med Pisken, — og hvem véd, om der ikke af og til faldt en lille Opmuntring af til Konen som til den Firdødede! Naar der bydes Kvinden saadant Arbejde udenfor Industrien, gør de

K. Baumbach: Frauenarbeit und Frauenschutz [Volkswirtschaftliche Zeitfr. H. 81]. Berlin, Verlag von Leonhard Simion. 1889. (46 S.)

Den liberale Forfatter kæmper for Arbejdsfrihed for Kvinden — »samme Arbejdsfrihed for Kvinden som for Manden« — og imod den »Beskyttelse af Kvinderne«, »Frauenschutz«, der bestaar i at udelukke dem fra Fabrikarbejde eller i det mindste i at foreskrive en Maximalarbejdsdag for dem. Han bebrejder Socialdemokraterne, at de paa den ene Side, idet de overser den Forskel, der naturmæssigt bestaar mellem de to Køn, opstiller de mest extreme Fordringer med Hensyn til Udvidelsen af Kvindernes Virkeomraade, og dog paa den anden Side »med den størst mulige Inkonsekvens« tillige stiller extreme Fordringer med Hensyn til Indskrænkninger af Kvindearbejdet. Forf. fremhæver ogsaa, og med Rette, at Fabrikarbejdet ingenlunde altid er det Arbejde, man fortrinsvis burde »beskytte« Kvinden imod, at tværtimod de huslige Arbejder og Arbejder i Landbruget ofte er langt mere ødelæggende. »Fra Fabrikerne vil man fordrive den gifte Kone, men som Skurekone skal hun have Lov til at overanstrenges sig. Naar jeg havde Valget imellem at skaffe en gift Kone Arbejde i en Fabrik, i et luftigt, stort og godt ventileret Lokale, eller hele den lange Dag at lade hende staa ved Vaskerbaljen, — jeg vilde ikke noget Øjeblik betænke mig paa at vælge det første Arbejde for hende. . . . Vi anstillede engang paa en Fabrikplads i Thüringen nogle Betragtninger over, om Kvindernes Arbejde i den derværende Porcellænsfabrik var passende. Paa Hjemrejsen kørte jeg forbi en Mark, hvor en Bonde pløjede. Da den Ko, han havde spændt for Ploven, ikke forslog, var Husfaderens trofaste Ægtehalvdel ogsaa bleven spændt for, og hun trak troligt omkap med Koen. Bagved gik den strenge Ægteherre med Pisken, — og hvem véd, om der ikke af og til faldt en lille Opmuntring af til Konen som til den Firdødede! Naar der bydes Kvinden saadant Arbejde udenfor Industrien, gør de

filanthropiske Betragtninger over Kvindernes Arbejde i Fabrikalen virkelig et ejendommeligt Indtryk.

Man maa forøvrigt indrømme Forf., at han undgaar Faren for et strengt Konsekvensmageri, — en Fare, der ellers kunde ligge en Forfatter af hans Aandsretning nær.

Afhandlingen er livligt skrevet, og Forf. har samlet i den nogle interessante Smaanotitser om Benyttelsen af kvindelige Arbejdere i den tyske Industri.

A. P.-St.
